

Előzetési feltételek
helyben házhoz hord-
va vagy vidékre postán
küldve:

Egész évre 6 frt — kr
Fél évre 3 frt — kr
Negyedévre 1 frt 50 kr

Hirdetések díja:

□ centiméterenként 3
kr. Kereskedők és gyá-
rosok külön árkedvez-
ményben részesülnek.
Bélyegdíj 30 kr.

Nyitlár sora 20 kr.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Szerkesztői iroda

kiadóhivatal:

Nagyenyedi Könyv-
nyomda és Papíráru-
gyár Készletársaság
Főter 38. szám alatt,
hova úgy a lap szelle-
mi részét illető köz-
lemények, mint az
előfizetések és
hirdetések bér-
mentesen küldendők.

Kéziratok nem adat-
nak vissza.

A delegációk.

Mig Ausztriában lázas kinokban va-
judik a parlament s a kitört viharok
dúhe nem engedi partra jutni a provi-
zórúmról szóló javaslat hányt-vetett csó-
nakát: azalatt e hó 16-án Bécsben
összejött és megkezdte tevékenységét a
delegáció.

Andrássy Gyula eredeti és fényes
gondolata volt a delegáció, mint a kö-
zös ügyek intézésének parlamenti szerve.
Sok támadásban részesült a lefolyt har-
mincz év alatta kiegyezés elvi ellensé-
gei részéről. Am három évtized alatt oly
simán és akadálytalanul funkcionált s
oly tekintélyre tett szert a kettős mon-
árkia nagyhatalmi érdekeinek hű szolgál-
latával, hogy ellenségei feladták a kívül-
ről folytatott reménytelen harcot ellene.

Ugron — mikor még neki is volt
pártja s voltak politikai hívei — be is ment
egyszer a delegációba. Mint mondá,
azért, hogy belülről támadja és rom-
bolja le.

Am a modern trójai faló nem tu-
dott rést törni a belső falakon s nem
lephette meg álmukban a bástyák hű
őreit.

Hasüregében ugyan fegyveresek rej-
töztek, de azokat legyürték és guzsba
kötözték könnyűszerrel.

Sem kint, sem bent nem tudtak tehát
kárt tenni ellenségei a delegációban. S
Battenberg Sándorral Ugron is legfelebb
élete egy futó és kellemes emlékének te-
kintette az aranyos császári városban
átélt napokat. Nem hagyott ott mást a
kurucz üstökénél, a K. K. Reichskriegs-
miniszter küszöbére letett németnyelvű
kérvény alakjában.

A delegációt tehát lejáratni nem
tudták. Sem a guny, sem a támadás
heve nem ártott neki. Tekintélye mind
jobban emelkedett a közvélemény szemé-
ben. Mert mig egyrészt aggódó gonddal
ügyelt mindig a nép adózképességére s
anyagi erejére s minden tulkövetelést
szigorú lelkiismeretességgel rostált meg,
addig másrészt megadott minden szük-
séges eszközt arra, hogy a monárkia
nagyhatalmi állása fentartassék, sőt nö-
veltessék.

Az előkelő politikusok e gyülekeze-
tésben sohasem ütötte fel fejét a durva
pártzenvedély s a mindent felforgató
párthang. Sohasem egyes pártnak ér-

deke, hanem az egész monárkia üdve
lebegett szemei előtt. Ezért voltak tár-
gyalásai magas színvonaluak, ezért nem
tudott a tanácskozások hangjában meg-
honosulni a kiméltlen szenvedély.

Sohasem néztek azonban több biza-
lommal s a megnyugvás nagyobb érzeté-
vel a kiegyezés barátai a delegációk
működése elé, mint ezuttal.

Most van hivatva bizonyítani, mi-
kor a kiegyezés létrejvetelének a szom-
széd államban oly komoly akadályai tá-
madtak, s mikor e miatt a kiegyezés
elvi ellenségei a kiegyezés bukásának
örvendetes sejtelmével telnek el: hogy
mint eddig, oly simán, oly akadálytala-
nul végzi működését ezentul is. Ausztria
és Magyarország nagyhatalmi érdekei
nem fogják megérezni a pártpolitika ér-
zékeny ingadozását. Az obstrukció taj-
téka nem éri el a delegációk tanács-
kozásának termét. Németek, csehek, len-
gyeiek, rutének, olaszok, a kik a parla-
mentben vérszomjas haraggal birkoznak
a hatalomért és hegemoniáért, a dele-
gációba belépve, az ajtón kívül hagyják
faji és nemzetiségi érdekeiket. Mert a
delegációban magasabb czélok egysége

TÁRCZA.

Dalok.

I.

Merre száll a sohajtásunk,
Senki azt ne tudja,
Leselgő szem ki ne lesse,
Merre vagyon utja.

Szerelmünknek édes titkát
Csillagos éj fedje,
Dalos madár ne dalolja,
Patak ne csevegje.

Ne tudja azt senki, senki,
Egyedül mi ketten,
S mi is, oh, csak felig ébren,
Felig — önfelédten.

II.

Gondolsz-e rám, és ha gondolsz,
Reggel-e, vagy este?
Napkelteről, lementérel
Jutok-e eszedbe?

Napkelte a reménységnek
Aranyozott képe,
Mig a nyugvó nap leszáll a
Feledés ölebe.

Szived egén kelő nap-e,
Oh leány, emlékem,
Vagy pedig, mint lenyugvó nap,
Van-e lemenőben? . . .

Márkus József.

Késő dicsőség.

— A Közérdek eredeti tárczája. —

Írta: Tauber Cornél.

Talentumból talán mind a kettőjüknek
egyforma mennyiség jutott örökségkepen, de
homlokegyenest ellenkezőleg értékesítették
alaptörvényüket. Az egyik aprópenzben költötte
el a talentumát, a másik takarékoskodott
és várt, amíg egyszerre egy nagy bankóval
lephette meg a világot; az egyiket ennek
következtében csakhamar „szeretetre méltó
író” névvel tisztelték meg, a másik kivivta
magának — csakhogy meglehetősen később
— a „költő” büszke elnevezését. Hát ez
nagyon szép, csakhogy nem sokat hoz a
konyhára.

A két jó barát gyakran beszélt a dolog-
ról s iparkodott a másikat megtéríteni; a
szeretetre méltó író azzal a praktikus jóaka-
rattal, mely szívesen látta volna, ha barát-
jának a nektár és ambrózia mellé egy kis
fogásra, meg pezsgőre való is telnék; a
költő pedig azzal a leereszkedő jósággal,
mely már nem fél a konkurrencziától s
már a maga babérjaiból is átengedhetne
egy-két levelet.

Eredményre ugyan nem vezetettek ezek
a térítgetések s a kölcsönös sajnálkozás
évről-évre nőtt. Minden a régiben maradt s
mindegyik folytatta mesterségét azon az

alapon, melyet mindegyikük a legjobbnak
tartott.

Zalay Ernő, a költő, aki az utókor szá-
mára „teremtett”, kiérdemelte helyét az
irodalomtörténetben s műveit hihetetlen lel-
kesedéssel kölcsönözgették egymásnak az
irodalom-barátok. Az egész világ megtelt di-
cséretével, kivéve a kiadóját, aki a legérde-
mesebb művet sem becsülte semmibe, ha
nem volt, aki vegye s aki a semmikép sem
„kelendő” Zalayt csak pour l'honneur
du drapeau adta ki, körülbelül úgy, mint
egy szabó, aki szívesen dolgozik egy ideig
ingyen egy pár rangadó gigerlinek. Zalay
művei mindjárt kezdettől fogva a „veszte-
ség” rovatába kerültek. Hát ő bizony nem
irt az olvasó publikumnak, hanem csak
egy-egy kiváló szellemek számára.

Bors László nem sokat törődött a kri-
tikusok ítéletével, hanem megelégedett, ha
a nagy tömegnek tetszik. Ennek a módszer-
nek megvoltak a maga előnyei, még pedig
nemcsak az erszény szempontjából. Az ítél-
kezni nem vágyó publikum ismerte nevet és
személyét. Ha Ernő barátjával együtt sétált,
ezer ember közül legalább ötszáz fordult
meg utána, megelégedetten mondogatva:
„Ez Bors, az író!” Élettörténeti adatokra
nem volt szükség, mert aki nem volt analfab-
eta az ismerte Borsot, olvasta Borsot, sze-
rette Borsot, a vidám, elegáns, mulattató

fűzi össze a pártokat. Ott a monarchia legmagasabb érdekeiről, hadügyének és nemzetközi politikájának szempontjairól van szó.

A magyar nemzet, a mely a kiegyezés nagy művéhez rendíthetetlenül ragaszkodik, s a mely monarchia nagyhatalmi állásáért pénzét és vérért áldozni kész, azzal a tudattal küldi fiait a delegáció tanácskozásaira, hogy ott böles és hazafias körültekintéssel hozatnak összhangba a nagyhatalmi állás igényei s a népnek vagyoni ereje.

A mai viszonyok között kétszeresen szükséges, hogy a delegációk tanácskozásába vetett bizalmuk valóra váljék. Most, a mikor a szomszéd államban recesegni-ropogni látszik minden, s a kiegyezés nagy állami érdekei odaégni látszanak a faji harcok sötét tűzében, — most valóban nagy szükség van rá, hogy a delegáció tanácskozásai tartsák fenn a közjogi kapcsolatok állandóságának hitét. Hogy mint az apró pártküzdelmek zavaras hullámaiból kiemelkedő szilárd toronynak harangjai, a delegáció tanácskozásai hirdessék urbi et orbi a monarchia nagyhatalmi állásának nagy, komoly és állandó érdekeit.

Másolat. 86154—V. c. szám. M. kir. belügyminiszter. Kormányrendelet valamennyi törvényhatóságnak. Az 1876. XIII. t. cz. 9. §-at a legtöbb elsőfokú hatóság akként értelmezi, hogy a férjnek levő asszonynak csak az esetben adható ki a szolgálati eselédkönyv, ha a férj a eselédkönyv kiadását tudás ellenzi. A törvény ilyen értelmezéséhez képest a legtöbb elsőfokú hatóság, ha a férjhez, de férjhez, tényleg külön elő asszony a eselédkönyv kiadásáért folyomodik, maga elé idézi a fér-

fit s jegyzőkönyvileg kihallgatja, hogy a eselédkönyv kiadható-e vagy sem. A férj rendszerint ellenezvén a eselédkönyv kiadását, ennek következtében a hatóság elutasítja a szolgálati eselédkönyv kiadásáért folyomodik asszonyt. Nyilvánvaló, hogy az 1876. XIII. t. cz. 9. §-ának említett értelmezése helytelen. A törvény nem azt mondja, hogy szolgálati könyvet nem kaphat a férjhez asszony; a törvény nem kötelezi arra a hatóságot, hogy a férj jogait védelmezze, hanem csak az esetre intézkedik, ha a külön vált asszony férje maga jár utána annak, hogy felesége szolgálatba ne lépjen. A szolgálati eselédkönyv tehát a férjhez asszonynak feltétlenül kiadandó, még pedig a férj előzetes megkérdezése nélkül, sőt férjes asszony szolgálatba is léphet a férj beleegyezésének igazolása nélkül, mert mindaddig, amíg a férj pozitív ellenzése be nem következik, az a védelem, hogy a szolgálatba lépést a férj nem ellenzi. Minthogy tehát nemely hatóságok jelzett felfogása teljes ellentétben áll a törvényhozás intenciójával; minthogy továbbá a felfogás érvényesülése az elégtelen elemek szaporítására ad okot: ezeknél fogva felhívom a törvényhatóságot, miszerint a fentiek közlése mellett értesítse a hatósága alá tartozó s a eselédkönyv kiadására illetékes első fokú hatóságokat, hogy az 1876. XIII. t. cz. 9. §-ának helyes értelmezése szerint a szolgálati eselédkönyv kiadásáért folyomodik, férjhez levő asszonynak a eselédkönyv a férj előzetes meghallgatása nélkül feltétlenül kiadandó. Budapest, 1897. november 1. A miniszter helyett Latkóczy s. k. államtitkar.

Sz. 16384—897. Alsófehérvármegye a lispánjától. Valamennyi járás tkt. főszolgabírájának és mindenik város tkt. rendőrkapitányának. A m. kir. belügyminiszter ur fenti rendeletét tudás és mihez tartás végett közlöm. Nagy-Enyed, 1897. november 8-án. Csató János, kir. tanácsos, alispán.

Borsot. Az is előfordult, hogy valami könnyelmű megállapította a Bors esetén kísérőjének személyazonosságát, aki mindig másra szabott ruhákat viselt s akiről első pillanatra mindenki látta, hogy valami nagyuri szalonban, vagy valami bankett-asztalnál a világ legszámolatlanabb alakja lehet. Igaz, hogy ezek aztán úgy is mentek rá, mint valami élő emlékszóborra.

Olyan embert persze, aki nem tud öltözködni, aki nem érti, hogyan kell osztrigát enni, előkelő házakban nem használhatnak fel „díszletnek“. Bors, ez a verzalt s amellett jómódu világfi, aki mindig szellemesen beszelt, még ha semmi mondani valója sem volt is, persze egészen más. Egy este gyakran három soupert is végig kellett ennie. Hetekre előre le volt foglalva. Mert, hála Istennek, van még elég jó család, ahol a tökéletesen sikerült menu mellé még egyéb látványosságokat is szervíroznak, ugymint eleven grófokat, exotikus diplomatákat, akiknek kosztümjei a szőnyegek színeivel harmonizálnak, opera-énekeseket, akiknek a dicsőség és vacsora mellé napidíj is jár és végre írókat, akik abban a szezonban éppen közkedveltségnek örvendenek.

Bors módszerének azonban hátrányai is voltak. A főváros irodalmi kávéházaiban, ahol minden asztalnál új „iskolákat“ alapítanak, leplezetlen beszéltek vele. S ennek

megvolt az alapja. Egy ember, aki hihetetlen honoráriumokat kap, már azzal bebizonyítja, hogy termékei értéktelenek.

Ernő is emlegetett ilyesfelet.

„A maecskának sok kölyke van, az oroszoknak csak egy.“

— Alkoss már egyszer valami maradandót. Én nem bírnám elviselni azt a tudatot, hogy mindaz, amit teremtettem, velem együtt a sírba száll.

— Hm, amíg a saját hírnevem nem élvezhetem, nem is igen vágyódom utána. Nem fizeti ki magát. Egy csöpp kedvem sincs egy egész életet át küzdelemmel s talán nélkülözések közt is — sirkövére dolgozni.

— Hanem az, ami ily kínos, idegölő munkában születik, maradandó alkotás s olyan örökség, melyet az egész emberiség számára hagyok hátra, mely még késő nemzedéket is fog táplálni, fölemelni, megindítani és nemesíteni.

— Biztosan tudod ezt? Hát ha úgy tetszik, egyszer majd, száz estendő mulva, ismét kedélyesen beszélgetünk erről a dologról. Akkor majd meglátjuk, kinek van igaza. Most pedig bocsáss meg. El kell mennem, hogy új hangulatokat, új benyomásokat és élményeket szedjek össze. Könnyű véru hölgyek és urak már várnak rám; ezek az én modelljeim, telt poharak, suhogó selymek s

vidám kacagás közt születnek az én legjobb történetkeim, egészen maguktól, kintző gyötrelmek nélkül, melytől az életem nem rövidül meg. Az én dolgom csak tiszta mechanika: nekem csak le kell írnom . . .

Mikor Zalay Ernő meghalt, barátja, Bors, ott volt betegágyánál. A válás az élettől nagyon könnyű volt.

„Most fogják aratni azt, amit én vetettem. Nem hiába eltem.“

Gondolkodva hagyta el a jóbarát a halottas házat. Ha igazán úgy volna, amint az jóvendőli, aki most odafönn pihen ki életét.

És úgy volt. Az elismerés és bálulás Zalai iránt szinte hihetetlen mérvet öltött. A szerény halottas szobába ezrével hordták a virágokat és a riporterek lelkiismeretesen jegyezték a szalagok feliratait. Ennek természetes következményeképp egész sereg újabb koszoru érkezett, miután a reklám biztosítva volt. Zalay Ernő egyszerre feledhetetlen barátjává lett egy egész légió kiváló férfunak, akik életében sohasem látták, s akadtak bankárok, művészek, nagy nevek viselői, akik pótolhatatlan veszteségként siratták az írókat. Az újságok többször irtak róla, mint amennyit ő valaha nyomdafesték alá adott s az illusztrált lapok babérszuszorúval övezve, lanttal s egyéb hozzátartozóval ékesítve hozták arcképét, ami elég dekoratív hatást szokott biztosítani.

Exodus.

Budapest, 1897. nov. 16.

A fiemei reprezentanza negyvenhét tagja, Maylender és Walluschnig urakkal az élükön, néhány nap előtt kemény elhatározással letette mandátumát, állítólag, mert a femforgó körülmények közt nincsenek abban a helyzetben, hogy Fiume autonómiáját megvédelmezhessek. Az urak rémséges sokat beszéltek leköszönésük alkalomával és keserves könnyekkel elsiratták Fiume veszedelmében forgó autonómiáját, csak egyről felekedtek meg hazafias buzgalmuk ellenállhatatlan ingerében. Adósok maradtak a felelettel arra a kérdésre, hogy mi módon is lenne tulajdonképpen veszélyeztetve Fiume autonómiája és ki az a gonosz, aki azt bantani akarja?

Baró Bánffy miniszterelnök szentesített törvények végrehajtásáról való köteles gondoskodásában sürgeti a közigazgatási bíróságról szóló törvény életbeléptetését Fiumében, életbe akarja léptetni az új büntető perrendtartás határozmányait, követeli, hogy a fiemei iskoláknál ne lehessen jövőre tanítókat és tanárokat alkalmazni osztrák bizonyítványokkal, létesíteni akarja a közigazgatási bizottság intézményét stb.

Fiume, mint corpus separatum, kiegészítő része a magyar koronának; képviselője a magyar képviselőházban ül, a magyar törvények Fiumére is érvényvel bírnak. Az országos bizottságnak a fiemei provizórium felett folyt tanácskozásai alkalmával első sorban Fiume képviselői voltak azok, akik a magyar törvényeknek Fiumében való behozataláról szóló rendelkezéseket lelkesedéssel üdvözölték, és azóta megváltoztathatatlan sarkigazság, hogy a törvények, melyeket a magyar törvényhozás alkotott, Fiume számára is alkotva vannak.

Az autonomisták pártja azonban, amely körülbelül nyolcz hónap óta van Fiumében kormányon, úgy látszik, megfeledezett az országos bizottság tárgyalásairól, a provizórium rendelkezéseiről, valamint az oly

gyakran hangsúlyozott hazafiasságáról és a rapprezentanza terméből egy vigyázatlan és igen hangos vetőt kiált oda a magyar törvényhozásnak. Nem a törvények életbe léptetése képezi aggodalma tárgyát, hanem az a körülmény, hogy az életbeléptetéshez nem kérték a rapprezentanza engedélyét. De e beleegyezés megadására nincs feljogosítva az autonóm testület, mert ez soha sem szerepelhet a magyar törvényhozás harmadik tényezőjeként. Ezenfelül a közigazgatási bizottság nem jelenti az autonómia megrövidítését, hanem egy felelősségi fórum beillesztését a rapprezentanza és minisztérium, illetve közigazgatási bíróság közt.

Arra sem kaptunk feleletet, hogy hát ki az, aki Fiume autonómiáját bántani akarja? Báró Bánffy miniszterelnök bizonynyal nem, mert ő loyális és előzékeny módon egybehívta a tanácskozást és erre meghívta Fiume legtöbb mértékadó személyét, hogy arról tanácskoznának, mily módon léptessék életbe Fiumében az új törvényeket. Miért vonakodnak a fiumei nagy hazafiak már előre Budapestre jönni, akik azt az ünnepléses exodust elkövettek, hogy itt védelmezzék szülővárosuk autonómiáját és miért tették le inkább mándátumukat? Csak azért, mert otthon olesó babérokat akarnak aratni e konfliktusból és mert tudják, hogy Budapesten senki sem akarja Fiume autonómiáját bántani s így annak nincs is szüksége védelemre.

És a fiumei autonomista párt híres hazafiassága sem ér valami sokat, mikor már is arra utalnak, hogy két képviselőt küldhetnek a zágrábi tartománygyűlésbe. Ez a hazafiasság igen aggasztóan terhes a opportunizmustól és éppen csak addig tartott, míg Magyarország könnyű szívvvel odaáldozta olvasatlan millióit e kikötőváros érdekében, hogy aztán egy megvetendő exodus-sal hátat fordítsanak az áldozatkész hazának és a magyarelles horvát tuzók karjaiba rohanjanak.

Ha báró Bánffy tolmácsolni tudta az

Mikor Bors kijelentette, hogy képtelen a hant fölött lendületes beszédet tartani, azonnal jelentkezett vagy fel tuczat uri ember, akik szíves örömet vállalnák magukra ezt a funkciót; köztük egy színigazgató, egy élezlap-szerkesztő, meg egy vigjáték-író, aki kitűnő referenciákkal rendelkezett s bizonyítani is tudta, hogy egyszer már egy híres férfiú sirján elajult.

A temetés impozáns volt s az aláírássok eredményéből roppant gyorsan kikerült egy sírkő; többre aztán nem is ment a bizottság.

Zalay műveiből csakhamar elfogyott az első kiadás, s „összes művei“ kiadásának gondolata egész természetesen hangzott. Félreértés kikerülése végett kijelentem, hogy ennek a gondolatnak kitalálója nem Zalay eddigi kiadója volt. Hanem jelentkezett néhány meghatott kiadó, akik csak a nyomdaköltségek előzetes kifizetését kívánták. Rögton alakult egy másik bizottság, mely a költségeket előteremtette; egy harmadik bizottság pedig elhatározta, hogy a költő születési házára emléktáblát illesztet. Ezt a tervet híhetetlen gyorsasággal keresztül is vitték. Azután lefényképezték a házat az egész bizottsággal; a kőfaragó-mesterrel, aki a nagy emléktáblát ingyen bocsátotta a bizottság rendelkezésére; a daltársulattal, mely a leleplezési ünnepélyen közreműködött; a

uraknak ottlenn a magyar nemzet akaratát, tudni fogja ezt az akaratot keresztül is vinni, — írja fejtegetései befejezésül a „Pester Correspondenz“ — akár egy teljhatalmu kormánybiztos kiküldése, akár a választások azonnal való elrendelése által, amely utóbbi már meg is történt, de félteton ebben az esetben annál kevésbbé szabad megállani, minthogy Fiume valódi hazafiái hívek Magyarországhoz és a magyar kormányhoz és az nem járja, hogy a magyart Fiumében jövevénynek és betolakodónak legyen szabad tekinteni.

Fiume autonómiája pedig nincs veszedelemben, még ha nem az autonomisták viszik is a nagy szót.

Gyulafehérvár közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Gyulafehérvár szab. kir. város képviselő testülete e hó 21-én Novák Ferencz kir. tanácsos, polgármester elnökletével rendkívüli közgyűlést tartott, melynek folyamán megállapított a legtöbb adót fizető képviselőtestületi tagok 1898. évre szóló névjegyzéke 40 rendes és 10 póttaggal. Megjelöltettek a képviselőtestület által azon községi közlekedési és közúti utak (szám szerint 4), melyek községi közmunkával tartandók fenn. Az új megyei szabályrendelet értelmében készitendő költségvetés tekintetéből megállapított a kézi napszám ára 50 kban, az ígás napszám 2 frt 50 kban; a kézi közmunkatartozás felerészéig kötelezőleg megváltandó, másik fele pedig és az ígás napszám tetszés szerint természetben leróható vagy megváltható. Klüger Bernát falragaszok kifüggesztésére táblák felállítását és kifüggesztési díjak szedését kérte; az ügy javaslatát végett a tanácsnak adatott ki. Az Erd. Kárp. Egyesület kérésére a képviselőtestület 100 frt megszavazásával az alapító tagok közé lépett. — Gyulafehérvár város legtöbb adót fizető polgárai a megállapított jegyzék szerint a következők:

Rendes tagok: Majláth Gusztáv gróf

„történeti jelentőségű“ ház tulajdonosával, a hatóságokkal és sok más előkelő személyiséggel együtt; sőt az emléktábla is látható volt a fényképen.

A városok is harcra keltek a halott költőért, mert Felvincz, Alvincz és Újvincz egyaránt reklamáltak városuk „hírneves fiát“. Meglehető sokáig tartott és iszonyu sok régészeti kutatást igényelt, míg végre kiderült, hogy Zalay nem mind a három, hanem csak egyik Vinczen született.

Ott meg is kapta a tábláját — mint már fentebb mondtam — még pedig a legnevezetesebb belföldi kőfaragótól, belföldi anyagból, belföldi erők közreműködésével. A büszke felírás egyszerűen így hangzott: „Zalay Ernő.“ Minek is kellett volna bővebben magyarázni, ki az a Zalay Ernő? . . .

Néhány év múlva Bors, aki még mindig a „szeretetremlő író“ volt, meglátogatta elhunyt barátja szülővárosát. Az emlék már meglehetősen rossz karban volt. A homokkó egy része leomlott, más részét ellepte az idő korma. Egy asszony ült ott egy kőpadkán s szorgalmasan kötött. Bors köszönt neki s az emlék felé mutatott:

— Ki ez?

— Hisz rajta van. Zalaynak hívják.

— Ugy értem, hogy ki volt?

— Nem tudom. Valószínűleg valami régi polgármester volt, vagy ilyes valami.

püspök 7465.10. Gyulafehérvári takarékpénztár 2268.07. Gyulafehérvári róm. kath. káptalan 1851.94. Glück Rudolf 1428.27. Jónás Adolf 1334.35. „Julia“ hitelintézet 1325.05. Glück Adolf (A.-Váradja) 1264.93. Glück Samu (Alvincz) 1264.92. Gyulafehérvári Népbank 1152.77. Mendel Manó 814.31. Cirlea János 779.72. Misselbacher J. B. czég 714.99. Bányai Károly 656.38. Rajnay Ignác 594.90. Özv. Baruch Salamonné 563.00. Ifj. Kerekes János 513.77. Mendel Lipót 504.95. Zsakó István (Kolozsvar) 467.92. Frölich Gyula 440.72. Löw Károly 437.77. Glück Mór (Alvincz) 421.86. Jakabfy Albert 412.33. Patitia Rubin 379.14. Grün Náthán 371.86. Dr. Mohay Sándor 321.30. Lassner Aladár 319.85. Özv. Brauch Gyulané 310.41. Knör Ferencz 307.31. Munkácsi Zsigmond 305.20. Imets Domokos 296.21. Utry János 280.93. Friedmann Márton 280.71. Glück Ignác 274.61. Fulea Joachim 274.26. Kohn Herman 245.70. Fuchs Nándor 239.94. Szentgyörgyi Mór 237.52. Baruch Jakab 226.09. Nendwich Pál 224.11. Fingerhut Jakab 220.05.

Póttagok: Jäger Tamás 213.42. Stein Benő 211.40. Fürst M. Dávid 209.09. Löw József 206.10. Lipováni gör. kath. egyház 196.70. Blumenfeld Hermanné 195.24. M. kir. államasut 193.11. Bürger Márton 192.37. Özv. Lakner Antalné 186.24. Baruch Ignác 183.12.

Magyarország a párisi világkiállításon.

Lukács Béla v. b. t. t., az 1900-iki párisi világkiállítás magyarországi kormánybiztosának előadása. Tartotta az országos magyar iparegyesület 1897. november hó 11-iki ülésén.

Tisztelt Uraim!

Az 1900. évet, amely a XIX. század záró követ képezi, Franciaország nagyszabású nemzetközi világkiállítással akarja megünnepegni és erre meghívta a világ összes nemzetét.

Valamennyi számottevő nemzet elhatározta, hogy a haladás, a békés munka ezen versenyében meg fog jelenni. Magyarország kormánya és törvényhozása is elhatározta, hogy az 1900. évi párisi nemzetközi kiállításon hivatalosan vesz részt.

Ez az elhatározás különös figyelmet érdemel, mert Magyarország eddig nemzetközi kiállításokon hivatalosan nem igen vett részt. El voltunk foglalva a belső szervezkedés, államunk organizációjának nagy munkájával és nem igen tartottuk eddig időszerűnek, hogy a világ nagy versenyében mérjük össze erőinket konszolidáltabb viszonyok közt élő nemzetekével.

Ma azonban már minden illetékes tényező abban a véleményben van, hogy Magyarország állami rendezettsége megszilárdult, hogy szellemi és anyagi téren a haladás oly fokára jutott, amely nemcsak lehetségessé, hanem szükségessé is teszi, hogy egész szellemi és anyagi erejét a maga külön államiságában a külföldön bemutassa. Igen helyesen utalt a kereskedelemügyi miniszter ur abban a felhívásban, amelyet a párisi kiállításon való részvétel érdekében bocsátott ki, arra, hogy Magyarország, mely a múlt évben ülte meg ezeréves fennállásának ünnepét, a második ezer évet méltóbban alig kezdheti meg, mint hogyha állami létét, szellemi és anyagi törekvéseinek és munkásságának eddigi eredményeit a külföldön is, a nagy nemzetközi versenyben bemutatja.

A párisi nemzetközi kiállítás nagy szabásúnak ígérkezik. A francziáknak igyekezete

oda irányul, hogy minden eddig léteztet felmuljanak. A kiállítás területe ugyan kisebb lesz, mint a chicagóié.

Sok tekintetben talán nem is fogunk találkozni azokkal az óriási méretekkel, amelyek csak Amerikában otthonosak, de az előmunkalátokból, tervezetekből és más egyéb körülményekből már most lehet látni, hogy ugy a rendezés ügyessége, mint az elhelyezés látványossága, nem szólva a résztvevők nagy számáról, valóban minden eddig látottat meghalad.

A nemzetközi kiállítás ügyeit Párisban külön vezérbizottság intézi. Ennek elnöke Picard Alfréd, a francia államtanács osztály-elnöke; mellette pedig az ügykezelési vezérigazgató Delaunay Belleville, a párisi kereskedelmi kamara elnöke. A kiállításban résztvevő külföldi államokat külön kormánybiztosok képviselik, akik az általános szervezeti szabályzatok keretén belül az illető ország külön kiállítását rendezik és országuk, valamint a kiállítók érdekeit a francia vezérbizottságnál védelmezik. A szervezeti szabályzatok a külföldi kormánybiztosoknak elég széles hatáskört biztosítanak. Ezen kívül részben az intéző francia urak rokonszenve, részben a kiállítás sikerének érdekében kifejtett tevékenységük biztosít bennünket az iránt, hogy Magyarország és a magyar kiállítók érdekei a nagy nemzetközi kiállításon a legteljesebb méltánylásban fognak részesülni.

A kiállítást a párisi kiállítások eddigi területén fogják rendezni. Hozzá vesznek azonban még újabb szomszédos területeket is: a Champs de Mars-ot, a Trocadéro-t, Quai Dorsay-t, az Esplanade des Invalides-ot, a Quai de la Conférence-ot, a Cours-la-Reine-t, továbbá a Palais de l'Industrie-t és környékét és így az egésznek terjedelme sokkal nagyobb lesz, mint az eddig Párisban rendezett kiállításoké. Az egész terület számokban kifejezve 108,000 ha. és ezen fognak a különböző kiállítási csarnokok — mind mennyi hatalmas, nagy palota — emelkedni. Az eddigi kiállítási épületeket, amelyek sok millió frank költségen készültek, a Trocadéro kivételével, mind lebontják és helyükbe egészen új, az előbbieknél is fényesebb csarnokokat akarnak emelni. Az építkezési munkálatok már meg is indultak. A Szajna partja is, amelyet szintén bevonnak a kiállítás területébe, egészen új képet fog nyerni. Számos új hidat építenek át rajta. Az egyiknek alapkövét csak nemrégiben rakták le nagy ünnepségek közepette az orosz csári pár jelenlétében. A parton, a korzó mellett építik az idegen hatalmasságok reprezentációs, vagy egyéb czélokra szolgáló külön pavillonjait is.

(Folytatása következik.)

Az Emke közgyűlése.

Az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület vasárnap tartotta meg közgyűlését, amely szép rendben folyt le. Elnöknek egyhangulag Beldi Ákos grófot, Kolozsvár megye és Kolozsvár szab. kir. város főispánját választották meg.

A közgyűlésen, amely az új vármegyeház disztermében volt, nagy közönség vett részt, a többi közt ott voltak: Bethlen Pál gróf, Sándor János, Mikó Árpád főispánok, Fejérváry Károly, Török Bertalan és Dózsa Endre országgyűlési képviselők, Gál Domokos nagyküllőmegyei alispán, Albach Géza kolozsvári, Geréb Béla marosvásárhelyi, No-

vak Ferencz gyulafehérvári, Kovács Gyula nagyenyedi, Velics Ödön tordai, Lengyel dr. dévai és Szilágyi deési polgármesterek, Kuun Géza gróf, Korniss Viktor gróf, Bethlen Balint gróf, Bornemissza Tivadar báró, Teleki László gróf és mások. Nagy-Enyedről még a következők: Gáspár János, dr. Bocz József és Bodrogi János tanár.

Nagy hatást keltett Beldi Ákos gróf elnök megnyitója, amelyben elmondta, hogy az Emkétől minden felekezeti, párt- és osztályérdeknek távol kell maradnia. Sándor József főtitkár országgyűlési képviselő a választmány nevében előterjesztette, hogy a királyhoz a tiz szoborért hódoló feliratot intézzenek és nevére 50.000 koronás népiskolai alapítványt tegyenek a tavalyi gyűlésből. A kettős indítványt elfogadták.

Betegh Sándor birtokos indítványára közfelkiáltással megválasztották elnökké Beldi Ákos grófot, tiszteletbeli elnökké Kuun Géza grófot, alelnökké Korniss Viktor grófot, tiszteletbeli taggá Haller Károly drt, továbbá megalakították a harminckéttagú választmányt.

Ezután az évi jelentést olvasták fel. Szentkirályi Kálmán dr. felszólalt ellene. Kifogásolta, hogy nem tünteti fel a működés eredményét, majd azt kívánta, hogy töröljék a titkári állást, amelyet a főtitkár eddig úgy sem töltött be.

Sándor József főtitkár kimutatta, hogy a kifogásolt passzusok mind benne vannak a jelentésben, ami nagy derűtséget keltett. Bethlen Pál gróf határozottan visszautasította Szentkirályi dr. támadását, aki akkor beszél, amikor már kilépett az Emkéből.

Az incidens után Kuun Géza gróf Bethlen Gábor grófról, Sándor József pedig Röck Pálról mondott emlékbeszédet, azután a gyűlés véget ért. A Fmke táviratban küldte üdvözlését az Emkének.

A közgyűlést diszebed követte. Beldi gr. a királyt éltette; Feilitzsch Arthur báró az új elnökre mondott tósztot. Este diszeledés volt a Nemzeti színházban, ahol Küry Klára vendégszerepelt.

*

Az Emke új elnöke, uzoni Beldi Ákos gr., régi, fényes multu székely család ivadéka.

Ósapái Hunyadi János alatt harcoltak a Vaskapunál. Beldi Ákos gr. 1846. decz. 19-én született. Tanulmányai végeztével a sors a családfő gondjait tette vállára, s mint ilyen, odaadó buzgalommal dolgozott azon, hogy birtokait mintagazdasággá tegye. A közügyek terén mint megyei bizottsági tag vonta magára a komoly gondolkodásúak figyelmét. Amikor Jósika Sámuel báró Kolozsvármegye és város főispáni állásáról lemondott, a kormány a közohajnak tett eleget főispánná történt kinevezésével. Csaknem tíz éve annak, hogy Beldi gróf a két törvényhatóság élén áll, s ez alatt rendkívül rokonszenves egyénisége, páratlan, mindig az igazság mellett nyilatkozó jelleme a legnagyobb népszerűséget biztosították számára. Beldi Ákos gróf a főrendiház örökös tagja s a fontosabb ügyek tárgyalásakor mindig részt vett a törvényhozó testület ülésein. A kolozsvári nemzeti színház intendánsi állását két éven át töltötte be s ez alatt alapvető munkássággal dolgozott az államosítás keresztülvitele érdekében.

Mint az Emkének alelnöke, már Bethlen gróf életében is kiváló tapintattal folyt be az ügyek intézésére, Bethlen halála óta pedig általános megelégedésre vezet az egyesületet.

A „Szegény tanulókat segélyező kör” állérestélye.

A téli évad beköszöntőjéül a szegény tanulókat segélyező kör tartotta meg e hó 13-án első állérestélyét a vármegyeház nagy közgyűlési termében. Ügyesen összeállított műsor előzte meg a tánczot, és ha ez első kísérletből következtetnünk lehet a tél mulatozásaira, úgy bátran elmondhatjuk, mikép zajos, kellemes tételnek nézünk elébe, mert városunk intelligens, szórakozni vágyó közönsége igen szép számmal vett részt az első állérestélyen is, melyet nemsokára követni fognak a tél rendes, kellemes mulatságai.

Az estély pont 8 órakor, a helybeli első zenekar szabatosan előadott nyitányával vette kezdetét. Zenészeink — elegáns fekete öltözetükben — tudták, hogy műértő közönség előtt tesznek bizonyosságot képességeikről és igyekeztek is tőlük telhetőleg zenedarabjaitkat pontosan, szépen eljátszani. Zajos taps honorálta igyekeztüket.

Az est fénypontját Lázár Malvin k. a. éneke képezte. A kisasszony szépen csengő iskolázott és kellemes mezzo szoprán hangjával magával ragadta hallgató közönségét, a Säckingeni trombitás bucsudalának tökéletes interpretálásával pedig tanúságot tett arról, hogy értékes hanganyaggal rendelkezik, annak kimivelésére sok gondot fordít és minden attribútuma megvan hozzá hogy mint műkedvelő is képzett, számot tevő koncert-énekesnő lehessen; gyönyörűség volt őt hallgatni és az ének végeztével felhangzott frenetikus tapsok hálás elismerői voltak a nyújtott élvezetnek.

Ügyesen szavalt Fischer Marcell ur. és szépen, precizen énekelt a főiskolai képezdei dalkör.

Kilencz órakor érte végét az élvezetes műsor és nyomban reá kezdetét vette a táncz, mely a legkedélyesebb hangulat mellett a késő éjjeli órákig tartott.

Ott voltak: Asszonyok: Asztalos Jánosné, Bocz Józsefné, Cirner Józsefné, Dezső Zsigmondné és Dénesné, Barabás Károlyné, öz. Klimes Károlyné, Mátyás Lajosné, Mátyás Sándorné, öz. Nagy Károlyné, Paulini Rudolfné, Sillmann Nándorné, Seimann századosné, Reinbold Olivérné. Tóth Miklósné, Vajna Janka, ifj. Winkler Jánosné. Leányok: Asztalos Irén és Margit, Bocsa Mariska és Kata, Cirner Ella, Dancs Ida, Dezső Giza, Király Ilona, Kovács Róza, Mátyás Mari és Róza, Paulini Róza és Nelli, Pethő Piroska, Reinbold Klotild és Ella, Tenkei Berta, Tóth Irén, Will Adél, Veress Jolán, Lázár Mácsi. A négyeseket 22 pár tánczolta.

Elszámolás. Felűfizettek: Seimann csendőrszázados 1 frt 10 kr, Cirner Ernő, ifj. Winkler János, Reinbold Olivérné 60—60 kr, Mátyás Lajosné 50 kr, dr. Winkler Albert 40 kr, Gál Fülöp 35 kr, Mátyás Sándorné, X. Y. 20—20 kr, Kovács Károly, X. X. 10—10 kr.

Vegyes hírek.

— **Olvasóinkhoz.** Mint tisztelt előfizetőink és lapunk barátjai a **Közérdek** minden egyes számából tapasztalhatják, szerkesztőségünk megtett és megtesz minden lehetőt, hogy előfizetési felhívásában elvállalt kötelezettségeinek megfelelően és a lap tartalma a kitűzött czélnak megfelelő legyen. Nem

dicsekvéskép említjük fel, de azon me-
leg fogadtatás, melyben lapunk olvasó
közönségünk részéről részesül, igazolja,
hogy olvasóink méltányolják törekvé-
seinket és pártfogásukkal tisztelnek meg.
Ép e biztató tudat indit arra, hogy la-
pukat lehetőleg folyton fejlesszük és
a fokozódó igényekhez mértén bővítsük;
ezen törekvésünk egyik újabb ered-
ményeként örömmel tudathatjuk, misze-
rint dr. Tauber Cornél gyulafehér-
vári tanár, hírlapíró kollégánkat a Köz-
érdek belső dolgozótársának megnyer-
nünk sikerült. Új munkatársunk a hir-
lapírói gárda egyik kiváló tagja és már
is szép hírlapírói multra tekinthet vissza.
Segédszerkesztője volt a „Magyar
Figaró“-nak és jelenleg a „Pesti
Napló“ belső munkatársa. Czikkei a
fővárosi sajtó minden tekintélyesebb
lapjában megjelentek és Tábori Cor-
né, Tauber, Cornelius, Igricz
nevek alatt napvilágot látott közlemé-
nyei mindig kevéncz olvasmányai a
fővárosi közönségnek. Most, mint új
munkatársunk, lapunkat fogja rendes
időközökben cikksorozataival ellátni, és
mi hisszük és reméljük is, hogy munka-
társunk eredeti közleményei, a francia,
olasz és német szépirodalomból merített
műfordításai olvasó közönségünk körében
is közkedveltségnek fognak örvendeni.
Bemutatóul mai lapunk tárczarovata-
ban új munkatársunknak egy eredeti és
a Közérdek számára irt beszélyét „Késő
dicőség“ czimen. Csarnok rovatunkban
pedig „A hérosz“ czimű kiváló műfordi-
tását közöljük és ez uton is felhívjuk
ezekre t. olvasóink figyelmét.

— **Közgyűlés.** A Nagynyedi Testgya-
korló Egyesület f. hó 15-én rendkívüli köz-
gyűlést tartott Lázár István elnöke alatt,
amelynek egyetlen tárgyát a Korcsolyázó
Egyesülettel való egyesülés kérdése képezte.
A közgyűlés, melyen a tagok igen szép
számmal voltak jelen, az egyesülés eszméjét
rövid értekezés után elvileg elfogadta, meg-
bizván a választmányt az egyesülés módo-
zatainak megvitatására és megállapítására.

— **Kiállítási érmek.** A millenárius ki-
állítási érmek szétküldése kezdetét vévén,
a kiállítás kerületi bizottsága a Nagy-Enyed
városában lakó kitüntetetteknek az érmeket
a városi tanácshoz kiosztás végett meg-
küldte, s azok szétosztása a napokban törté-
nik meg, ami, amint értesülünk, egy kis
ünnepséggel lesz egybe kötve. A megkül-
dött érmek tulajdonosai: Fűzi Katinka ta-
nitónő, Bálint János szövő-gyáros, Király
Béla szijgyártó és a „Nagynyedi lakatos-
áru-gyár részvénytársaság“. Az érmek, míg
kiosztásra kerülnek, a polgármesteri irodá-
ban az érdeklődők által megtekinthetők.

— **Baleset.** Majdnem végzetessé válható
baleset érte kedden délután Tóth Miklos ár-
vaszéki elnököt. A mint ugyanis délután laká-
sáról kocsijával elhajtattott, a szomszédos
Magyar főorvos házából eszeveszett sebes-
séggel hajtattott ki utóbbinak kocsisa egy
megterhelt szekérrel. A megterhelt szekér az
árvaszéki elnök kocsiját oldalba kapta és fel-
borította, a kocsiban ülő elnököt és kocsist
pedig a szekér alá dobta. Szerencsére azon-
ban Tóth Miklos elnök úr komolyabb sérü-

lést nem szenvedett s csak kisebb horzsolá-
sok érték arcját és lábát. A délután folya-
mán számosan látogatták meg városunk elő-
kelőségei közül a népszerű elnököt, örömmel
tapasztalván, hogy semmi súlyosabb baj nem
érte és pár nap múlva teljesen kiheveri a
bajt.

— **Lakóink figyelmébe.** A korán be-
állott téli időszak alkalmából ez uton is
felhívjuk városunk lakosságának figyelmét
arra, hogy a cselédeknek szigoruan hagyják
meg, hogy a házakban felgyülemlt itt-ott
szeméttel megtelt vizeket ne az utcái jár-
dára, hanem az udvar e czélra szolgáló he-
lyeire öntsék ki, mert az utcára való ki-
öntés által a járdák és csatornák a befagyás
miatt egészen feldugulnak és sikam-
lóssá teszik a járdát, úgy, hogy a járó-ke-
lők könnyen nyakukat szegik. Természe-
sen az eddigi abusus megszüntetésére a
rendőrségnek kellene felügyelnie, de hát
ilyenkor a nagynyedi rendőrök hol találha-
tók? vagy barátságos meleg szobában, vagy
valamely szívesítő kizsálgató társalgási
teremben, de semmi esetre sem ott, ahol
kötelességük szerint lenniök kellene.

— **Nekrológ.** Élete legszebb korában, fia-
talházsága boldogságából ragadta el a kérlel-
hetetlen halál a nagynyedi kir. adóhivatal
egyik igen szorgalmas tisztjét, Májai Mihályt.
A szorgalmas tisztviselőt fiatal neje és kis
fia gyászolja és siratja, elvesztvén benne
a nő a szerető férjét, a fiu pedig a jó apát.
Temetése e hó 14-én folyt le, melyen na-
gyon sokan vettek részt. Nyugodjék békében.
A család a következő gyászjelentést adta ki:
Alólirottak fájdalomtól megtört szívvel jelen-
tik, hogy a hú férj, gondos apa, jó testvér,
figyelmes rokon és barát, Májai Mihály Mi-
hály m. kir. adótitst, 27 éves korában, boldog
házasságának 2-ik évében, hosszas szenvedés
után meghalt. Hült tetemei folyó hó 14-én
délután 3 órakor fognak a helybeli ev. ref.
sirkertbe az ev. ref. egyház szertartása sze-
rint örök nyugalomra helyeztetni. Legyen
álma csendes, nyugalma zavartalan! Nagy-
Enyeden, 1897. nov. 13. Horváth Cornél,
mint neje. Májai Gyula, kis fia. Horváth
Margit, sógorneje. Májai Albert, Májai Péter,
Májai Domokos, testvérei.

— **Kérelem.** A zágoni Mikes Kelemen
emlék bizottsága Zagonban (Háromszék vár-
megye), amely a milleniumi évben alakult
a czélből, hogy Mikes Kelemennek, a hős
II. Rákóczy Ferencz példányszerű kísérijé-
nek, a rendíthetetlen keresztény hit meg-
testesítőjének, édes magyar nyelvünk költői
mesterének születéshelye egy — a nagy
szellemhez méltó — emlékművel megjelöltes-
sék: azon kérésse! járul mindazokhoz, akik-
nél még gyűjtő iverk vannak, sziveskedjenek
ezeket, bármily csekély hazafias adományaik-
kal, a bizottsághoz visszajuttatni. Az ösz-
szeg, mely az eddigi hazafias adományok-
ból begyűlt, oly csekély, hogy ez idő sze-
rint gondolni sem lehet az eszme kivitelére.
Épen azért bizalommal fordul a bizottság e
történelmi nagy alak tisztelőihez, barátai-
hoz, kérve őket hazafias támogatásra, hogy
igy e szép eszme megtestesíthető legyen.

— **Állategészségügyi kimutatás.**
Lépfene: Kutfalva 3 u. Veszétség: Alvincz
1 udvar. Takonykór és bőrféreg: Gyulafehér-
vár 1 udvar. Ragadós száj- és körömfájás:
Alvincz 2 u., Buzd 5 u., Csüged 14 u.,
Kozslárd 5 u., Magyar-Igen 1 u., Maros-
Váradja 1 u., Mihálczfalva 4 u., Oláh-Girbó
9 u., összesen 8 község 61 udv. Bivalyvész:
Gyulafehérvár 2 u. Sertésvész: Borbánd, Czel-

na, Felenyed, Gyulafehérvár, Koslárd, Ma-
gyar-Bagó, Maros-Szent-Benedek, N.-Enyed,
Oláh-Tordos, összesen 9 község.

— **Az alvincz-nagyszabeni vasut
menetrendje.** A m. kir. államvasutak igaz-
gatósága végre-valahára közzétette a vár-
megyénk területét is érintő és reánk nézve
fontos alvincz-nagyszabeni vasutnak hi-
vatalos menetrendjét. E menetrend szerint
a vonatok közlekedése a következő: Al-
vinczről a 9412 számú vonat indul na-
ponként 2 órakor éjszaka, Szébenbe érke-
zik reggel 6.55 perczkor. A 9414 számú vo-
nat Alvinczről indul reggel 7.30 perczkor,
Nagy-Szébenbe érkezik 12.40 perczkor. A
9402 számú vonat Alvinczről 4.10
perczkor, Nagy-Szébenbe érkezik 8.05 percz-
kor estve. Viszont Nagy-Szébenből az egyes
vonatok indulnak reggel 7.44., 1.50. és 5.05
perczkor és érkeznek Alvinczre 11.30, dél-
előtt 7.05 és 10 órakor estve.

— **Értesítés.** A következő hivatalos ér-
tesítést vettük: Az olthid-vöröstoronyi ha-
társzéli vasut f. év nov. 17-én a 9421 sz.
vonattal a közforgalomnak meg fog nyit-
tatni. Az állomási főnökség. Jaucsó.

— **Szörnyü büntett.** Egy minden em-
beri érzelmet nélkülöző iszonyu büntett el-
követéséről számol be zalathnai levelezőnk.
E szerint Fenes községében f. évi szept-
ember hó 5-én elhalt Reu János 70 éves
gör. kel. vallásu kisbirtokos, kinek lelke
— a lakosság szó-beszéde szerint — a köz-
ségbe visszajár és a lakókat háborgatja. A
visszajáró lélek teljes megsemmisítésére ed-
dig ismeretlen tettesek e hó 11-én éj-
szaka a sirt felhányták, a hullát fejszével
a szó szoros értelmében összeaprották és
a szintén összevagdalt koporsó deszka-ma-
radványával együtt újra a sirba dobták és
a földdel összelegyítették. A szörnyü tett
elkövetőit a csendőrség erélyesen nyomozza
és a magyarigeni járás főszolgabírája is
megtett minden intézkedést, hogy e vandál
tett elkövetői kézre kerüljenek.

— **A belga király nagydíját** (grand
prix du roi) felülmulhatlan port-sherry stb.
boraiért a genti borászati kiállítás alkalmá-
ból a „The Continental Bodega Company“
nyerte el! Ugyanez kitüntetett a brüs-
seli nemzetközi kiállításon disz-oklevélle-
l és aranyéremmel.

— **Új napilap.** A fővárosban november
közepén új politikai napilap indul meg
„Országos Hírlap“ czimen. A lapot, amely
nagyszabásu, előkelő hírlap lesz, negyven,
különböző pártállasu, országos nevű politi-
kus adja ki, főszerkesztője pedig Mikszáth
Kálmán országgyűlési képviselő lesz. Az új
hírlapot a fővárosi hírlapírók olyan előkelő
gárdája csinálja, amely teljes garancia a
vállalkozás fényes sikerére. Lipcsey Ádám,
a lap felelős szerkesztője, eddig a követ-
kező nevesebb hírlapírókat nyerte meg az
új laphoz: Papp Dániel, Méray Horváth
Károly, Papp Dávid, Lovassy Andor, Kesz-
ler József, Kabos Ede, Lendvay Sándor, dr.
Guthi Soma, dr. Molnár Géza, Lakatos Sán-
dor és még többeket. A lap segédszerkesz-
tője Kálnoki Izidor, a Magyar Hírlap és
Pesti Napló volt helyettes szerkesztője, aki
tavaly az ezredévi kiállítás sajtóügyi elő-
adója volt. Az új lap fényesen berendezett
szerkesztősége és kiadóhivatala VIII. Jó-
zsef-körut 65. szám alatt lesz.

— **Petőfi-album.** A Petőfi-Társaság el-
határozta, hogy a jövő év elején fényes ki-
állításu Petőfi-album-ot bocsát közre a nagy
költő életére vonatkozó közleményekkel és
illusztrációkkal. Minthogy a közönség közt
még mindig lehetnek olyanok, akik Petőfi-
től kiadatlan kéziratokat, leveleket és más

emléktárgyakat őriznek: a Petőfi-Társaság bizalomteljes tisztelettel kéri ezeket, hogy a náluk levő ereklyéket az albumban való bemutatás céljából a Petőfi-Társaságnak átengedni sziveskedjenek. A tárgyak, lehetőleg rövid idő alatt, a társaság titkári hivatalába (Bástya-utca 11. sz.) küldendők, amely azok gondos megőrzéséről és közszóval való visszaküldéséről gondoskodik.

— **A „Zenélő Magyarország”** zongorazenemű-folyóirat november 15-diki 22-dik füzeté következő érdekes zenemű-ujdonságokat közli. I. Ivánfy Iván igen szép „Menyecske csárdás”-át, egy szöveges magyar dal, 3 palotás és 2 frissből összeállítva. II. Schmidt I. „Ábránd a fülemle orosz dal felett.” III. Holczner B. „Harang” polka françaiseját. Minden füzében ily gazdag tartalommal jelenik meg e ma már oly közkedvelt zenemű-folyóirat. Egy-egy füzet mindenkor 10 oldalon a legszebb és legsikerültebb divatos zeneujdonságokat hozza; negyedévben 6 füzet, 60 oldal zeneművet ad 1 frt előfizetésért. Egyes számot 22 kr-ért, ha az összeg beküldetik. Előfizethető az október—decemberi évfolyamra csakis a „Zenélő Magyarország” kiadóhivatalában Budapesten, VI. Csengery-utca 62a., honnan mutatványszámot megismerésre ingyen és bérmentve küldenek.

— **Az új lázitalnak**, mely dr. Prager elberfeldi orvos szerint láz ellen kitűnő hatású, Kathreiner-féle maláta-kávé, a nép között egyszerűen Kueipp-kávé a neve. Lázas betegeknek és pedig úgy gyermekeknek, mint felnőtteknek gyakran tapasztalhatták hogy tartósabb láz esetében a víz nem tesz jó szolgálatot, akár tisztán, akár málna- vagy citromszörppel vegyítve veszi a beteg magához. Sok beteg vágyakozik egy korty kávé után, melynek a forró vérmérsékletnél szintén csak káros hatása van, miután a babkávét tudvalevőleg izgató ital és élvezeti cikk. Dr. Prager ez okból egy a babkávéhoz hasonló ízű, ártalmatlan italhoz, a Kathreiner-kávéhoz fordult, s most ezt rendeli betegeinek, még pedig hideg állapotban. Ennek élvezete által a betegnek nemcsak szomjusága csillapodik, de egyébként is jó hatással van rá, mert nem kell az annyira kívánt kávé nélkülöznie. És az által, hogy vágya kielégítést nyert, kedélyhangulata is felvidul s így a maláta-kávé fontos tényező a betegségben, amint a gyors felgyógyulás szempontjából figyelmen kívül hagyni nem szabad. Oly betegeknek, akiknek nagyobb a láza, a hideg, illetőleg langyos maláta-kávét egy vagy több theáskanálnyi citromszörppel kell vegyíteni. De ezen italnak bélgyulladásnál, influenza, difteritisz, mandulagyulladás, iz- és izomrheuma, sebláz és gyomorfekélynél is kitűnő hatása van. A Kathreiner-kávé olesóságánál fogva a legszegényebbeknek is alkalom kínálkozik ezen lázital elkészítésére, a jobb módúaknak pedig meg van adva a lehetőség, hogy az egészségre ártalmas babkávét mellőzzék s helyt adjanak a Kathreiner-féle maláta-kávénak, mely akár tisztán, akár babkávével keverve, az egészséges embernek is jó szolgálatot tesz.

NAPIREND.

Csütörtök, nov. 18. A Testgyakorló Egyesület gyakorló órája d. u. 6—7-ig.
Péntek, nov. 19. Országos vásár Felvinczen.
Szombat, nov. 20. Országos vásár Körösbányán.

Kérjük a városi hatóságokat és az egyletek elnökségeit, hogy a gyűlések idejét jó előre lapunkkal közölni sziveskedjenek.

Meteorológiai jelentés nov. 14-től nov. 17-ig.

Nap	Óra	Légnyomás 700+	Hő	Szél iránya és erő- sége	Borulat	Csapadék	Hő napi max. min.
14	7	74.4	-11.5	—	0	—	
	2	71.8	-0.5	NW ₁	0	—	-0.0 -11.9
	9	73.7	-6.8	—	0	—	
15	7	74.1	-9.4	N ₁	0	—	
	2	71.8	+3.1	N ₁	0	—	+3.6 -9.4
	9	71.6	-1.4	—	5	—	
16	7	69.0	+2.2	W ₂	6	—	
	2	67.8	+9.4	NW ₂	5	—	+11.9 -2.0
	9	72.5	+5.1	—	6	—	
17	7	73.8	-0.3	NW ₂	10	—	
	2						
	9						

Kilátás: Változóan felhős száraz jellel.

* A légnyomás tenger színére van átszámítva. — Hő C° fokokban. Szél iránya: N = észak, S = dél E = kelet, W = nyugat. Szél erőssége = 1—10-ig. Borulat foka = 1—10-ig. Csapadék mennyisége milliméterekben értendő. ● = eső, * = hó, ▲ = jég Δ = dara.

Közgazdaság.

Szőlőszeti tanulmány-ut.

(Vége.)

XI. Szeptember hó 19. és 20-án Arad-hegyaljának nevezetesebb borvidékeit tekintettük meg. Itt régi szőlő már nincs. A filloxera elvégezte az ő romboló munkáját, azonban ez nem rettentette el az arad-hegyaljai szőlőbirtokosokat. Kitartó szorgalommal, nagy szakértelemmel kezdtek a felújításhoz és ma oly szőlők felett rendelkeznek, amelyeknek párja alig van nagy Magyarországon. Valóságos bucsuhelye az Arad-hegyalja a tanulni vágyó szőlőgazda-közönségnek; sok ezer tanulni vágyó fordul meg ott, és mindenki gazdag tapasztalatokkal tér vissza és hirdeti azt, hogy a filloxeravészszel szemben csak az új szőlőkultúra, az amerikai alanyon való felújítás alapján lehetséges a siker reményével védekezni.

Aradhegyalján sok szőlőt tekintettünk meg. Így Paulison több birtokosnak teljesen felújított több éves termésben levő szőlőit, továbbá Ménesen a m. kir. vinczellériskola cirka 12 holdas amerikai szőlőjét, mely 1888-ban lett telepítve fás és zöld ojtással (Baranyai zöld ojtással). A 9 éves tőkék teljes termésben voltak. Oly szép, rendszeres és valóban okszerűen üzött szőlőgazdaság van itt, hogy a tanulmányozó társaság általános elismeréssel adózott a nevezett vinczellériskola igazgatóságának.

Ugyanitt megnéztük a présházat, hol egy hatalmas, nagy, 106 éves, egykaru borsajtó keltett nagy figyelmet régiségénél fogva, továbbá az erjesztő kamrát és a pinczét néztük meg. Mindkettőben mintaszerű rend és csín volt. A pinczének hatalmas építési aránya keltett figyelmet; a pincze II. Rákóczy Ferencz erdélyi fejedelemé volt. Eme fejedelmi pinczében kóstoltunk több éves, amerikai tőkékről termelt borokat, amelyek mind kifogástalan ízzel és zamattal bírnak és a régi borok mellé méltán sorakozhatnak. Gyorokon megnéztük még a Dományi,

Andrényi, Sármezey stb. szőlőket, melyek mind rekonstruált szőlők és ottlétünk alatt termésben voltak.

Kuvinban megtekintettük a dr. Marschal 7 h. 700 □-l területű, 1891-ben telepített szőlőt, amely tisztán fás ojtással van telepítve, nehéz talajviszonyok között elég szép eredménnyel. Továbbá a Halmay Andor-féle szőlőt, mely 14 k. hold nagyságú, 1891-ben telepítve, tehát 5 éves fás ojtványok, amelyek kifogástalanul állanak. Ugyancsak Kuvinban megtekintettük a Pap Elemér féle szőlőt, melyből be van állítva 6 hold, beállítás alatt 14 hold, továbbá a Kászonyi János-féle szőlőt, amely 18 hold nagyságú, szépen rekonstruált szőlő.

Muszka-Magyaráton a következő szőlőket néztük meg: br. Bohus István, Kaufman Ignác 38 holdas, Török János, Simay István 11 holdas, dr. Csernovics 4 holdas stb., melyek mindnyája rekonstruált szőlő. A felújítás fás és zöld ojtások alapján történt.

* * *

XII. A tanulmányut szeptember 20-án bevégeződvén, tapasztalataimat öt pontban foglalom össze:

1. Az amerikai oltvány-kultúra három alanyon: Riparia portalis, Vitis solonis és Rupestris monticola alanyon van általánoságban elfogadva. A Riparia portalis agyagos, a más kettő meszes talajokba való.

2. Minden ojtási mód jó, ha egészséges és jól összeforrott ojtványt választunk és ültetünk ki állandó helyére. (Arad-hegyaljai tapasztalat).

3. Az ojtvány-iskola talaja laza, lehetőleg homokos talaj legyen; ha homok nincs a talajban, akkor az eliskolázáskor viendő oda.

4. Az ojtványoknak állandó helyre való kiültetése alkalmával az ojtási hely (hol a forradás van) a talajjal egy felszínbe jusson, és föld takarja legalább 2—3 cm.-nyire. Ez legújabb (arad-hegyaljai) tapasztalat; ily eljárás mellett 1—2% ojtvány-pótlás áll be, ellenkezőleg 10—12%.

5. Régi szőlők csak arra alkalmas talajokban szénkénegezendők (gyéritendők), különben át kell menni az új amerikai szőlőkultúrára; ellenkezőleg 1—2 évi termésvesztés el nem kerülhető.

Szekelyhídy Viktor, gazdasági egyesületi titkár.

Vetőmagvak.

(Mauthner Ödön tudósítása.)

Lóhermag. Sörgös kinalat mellett az árak megint lejjebb szálltak, de forgalom még sem volt. A mult heti csendes forgalmat egy oly helyzet váltotta fel, melyen a kedvtelenség jellege látszik, még pedig oly mértékben, hogy hozzá fogható ily időszakban már régóta nem volt észlelhető.

Luczerna. Olaszországból jóminőségű árut meglehetősen bőven ajánlanak, de a minőségileg többet érő proveneci mag árához viszonyítva az olasz követelések magasak. Honi termésből oly keveset ajánlanak, hogy számba sem jön.

Baltaczim. Kevés kerül piacra. Magyar termésből keveset ajánlanak, a morvaországi termés minőség dolgában nem igen felel meg, a francia magért pedig tulmágasak még a követelések.

Piaczi árak.

Nagy-Enyed, 1897. november 14.

Buza legjobb	1	véka	1.70
„ közepszerű	„	„	1.60

Kétszeres legjobb	1	véka	1:50
" közepeszerű	"	"	1:35
Rozs legjobb	"	"	1:40
" közepeszerű	"	"	1:30
Zab legjobb	"	"	-55
" közepeszerű	"	"	-45
Kukoriceza (tengeri) idei	"	"	-85
Burgonya idei termés	"	"	-50
Széna legjobb	egy szekér	"	7:50
Szalma legjobb	"	"	2:50
Bikkfa 1 köbm. keresztirányú nélkül, 1 m. hosszú	"	"	3:-
Cserfa 1 "	"	"	2:50
Tölgyfa 1 "	"	"	2:80
Faszén kemény	egy hektoliter	"	1:80
Marhahús	1 kilogramm	"	-40
Sertéshús	"	"	-48
Szalonna	"	"	76-80
Disznózsír	"	"	-86
Vöröshagyma	"	"	-
Fokhagyma	"	"	-

C s a r n o k.

A hérosz.

Irtá: Gabriele D'Annunzio.

— A Közérdek eredeti csarnoka. —

Szent Gonselvo nagy lobogóit már kivítették a templomterre s a díszes, aranytól néhez zászlókat néha-néha lomhán lebentette meg az enyhe tavaszi szellő. Herkules-termetű férfiak emelték a súlyos egyházi ereklyéket s arczuk kivörösödött az erőfeszítéstől, meghajlott nyakukon pedig a kidagadó erek erősen lüktettek.

A vallásos áhitat fanatikus szenvedélye fogott el minden szívet. Az egész falu versengett az adományozásban, amivel a gazdag aratást akarták kikönyörögni a patrónustól. Az utcákon keresztben egyik ablaktól a másikig köteleket húztak át, s az asszonyok rájuk akaszták a lakodalmas kendőiket, a menyekzői palástjukat. A férfiak pedig lombokkal díszítették föl a kapukat és virágokat szórtak a küszöbökre. Ünnepi ruhába öltözött még a legszegényebb is, és az utcákon hullámzó, festőiesen tarka tömeg szinte ragyogott a májusi nap verőfényében.

A templomból ezalatt a körmenet lassan tódult kifelé a zászlóvivők után. Bent, az oltár előtt, nyolcz gigászi alak, kiválasztottak, némán várták a pillanatot, hogy fölemeljék Szent Gonselvo szobrát s a körmenethez csatlakozzanak. Némán, méltóságteljesen álltak egymás mellett, mintha átérzenék hivatásuk és kötelességük fenségét. Szemeikben a fanatizmus tüze ragyogott. Látszott, hogy mindegyik nagyon erős; időnként mégis tapogatták karjaik duzzadó izmait és vastag csuklóikat, mintha az erejüket méregetnék. Aztán biztató, elégedett mosolylyal néztek egymásra.

A patrónus szobra roppant nagy volt; a törzsét bronzból öntötték, de üregezen, hogy a belseje üres maradt; a feje azonban meg a karjai tömör ezüsből készültek.

Megszólalt Mattala:

— Előre!

Köröskörül a nép nyüzsögni kezdett, hogy lasson. A nyitott ablakok meg-megrezentek az enyhe szellőben, a templom hajóját betöltötte a tömjén sűrű, fojtó füstje. A zugó harangok és az orgona hangjai csak időnként nyomták el a tolongó nép moráját. A nyolcz erős férfiut, ebben a vallásos zürzavarban, valami szokatlan természetfölötti ihlet fogta el. Mindnyájan kinyújtották a karjaikat, hogy fölemeljék a szentet.

Megszólalt Mattala:

— Egy . . . kettő . . . há-rom! . . .

És a nyolcz férfiú egyesült erővel ragadta

meg a szobrot, hogy föltegye az oltárra. De a sulya nagy volt, az erőt nem egyidejűleg fejtették ki az emelésben: a szent inogva balra hajlott. A férfiak még nem tudták a szobor talpzata alá nyulni, hogy jól megfoghassák. Egész testükben meghajoltak és az izmaik reszkettek az erőlködéstől, hogy egyensúlyban tartsák a szobrot. Biagio di Clisci és Giovanni Curo, akik ügyetlenebbek voltak, eleresztették. A roppant szobor hirtelen az egyik oldalára dőlt. Ummalido fölördített.

— Vigyázzatok! Vigyázzatok! — zajongtak köröskörül, mikor látták, hogy a patrónus veszélyben forog. Kivülről, a térről behangzott a türelmetlen nép hangos zugása, mely elnyomta a templomban lévők hangos moráját.

Ummalido térdre rogyott; a jobb kezét a szobor maga alá szoritotta. Így térdén állva, révedező szemekkel nézte a kezét, amelyet nem bírt kiszabadítani; vérrel aláfutott szemében a fájdalom örülete és iszonyu remélet tükröződött, de meg sem mukkant. Böven omló vére lassan csurgott végig az oltáron.

Társai, mindnyájan együtt, újra neki gyűrözködtek, hogy a szobrot fölemeljék. A dolog nehezen ment. Ummalido ajkai hörögve vonaglottak a rettenetes kinok között. Az asszonyok iszonyodva fordultak félre.

Végre óriási erőfeszítéssel fölemelték a szobrot és Ummalido kihuzta alóla összezuzott, véres kezét, amely olyan volt, mint egy idomtalan, nyers husdarab.

— Menj haza! Menj haza mindjárt! — kiabáltak a körülállók és ki akarták tolni a sekrestye-ajtón.

Egy asszony eloldozta a kötényt és beakarta vele kötni a szétroncsolt kezét. Ummalido nem engedte. Nem szólt egy szót sem, csak merően nézett három-négy emberre, akik hangosan vitáztak és czivakodtak.

— Most rajtam a sor!

— Nem, nem! Rajtam a sor!

— Nem! Én viszem!

Azon vitakoztak, hogy ki váltsa föl a megsérültet, hogy ki foglalja el Ummalido helyét.

Ez pedig odament a vetélkedőkhöz. Összetört, béna kezét hosszában leeresztette az oldala mellett, az ép kezével pedig utat nyitott magának a tömegben.

Egyszerűen csak azt mondta:

— A helyemet nem egedem át.

És odatartotta a bal vállát a szobor talpzata alá, hogy emelje, ha majd viszik. A szemei vadul forogtak, rémesen csikorgatta a fogait, hogy elnyomja a fájdalmat, de az ajkait lezárta; még csak nem is sohajtott.

Mattala azt kérdezte tőle:

— Hát te mit akarsz?

— Szolgálom az Urat és a patrónust.

Aztán nem szólt többé, hanem a társaival együtt a vállára vette a szentet és megindult velük.

A tömeg pedig bámulva, szinte megrettenve nézte, amint nyugodtan, biztos léptekkel haladt.

Időnként egyik-másik, aki még nem tudta, mi történt vele, meglátva a sűrű, fekete vért, amely most már lassan csöpögött szétzuzott kezéből, megkérdezte:

— Ummalido, mi bajod van?

De ő nem is felelt. Komolyan, méltóságteljesen haladt, lépéseit a városi banda indulójának üteméhez tartva. A feje zugott, egészen elkabult a nagy hőségtől és a por-

tól, melyet a tolongó néptömeg fölvert; a szent fölé tartott mennyezet nehéz kárpitjai, meg-meglebbenve a szélben, csapdosták az arcát.

Az egyik utca szögletén, a fordulónál, hirtelen összerogyott. A szent egy pillanatra ingott, mintha le akarna esni, s a tömeg ijedten vonult hátrább; de aztán erősen megfogták és tovább mentek vele. Mattia Scafarola azonnal elfoglalta a megüresedett helyet; az elájultat pedig két rokona fölemelte és a legközelebbi házba vitte.

Anna di Ceuza, aki tudós javasasszony hírében állott, mikor odahívták, megnézte a szétroncsolt tagot, melyet a megaludt vér fekete réteggel borított; aztán szomorúan, reménytelenül rázta a fejét.

— Mit tegyek vele?

Az összes tudományával sem segíthetett rajta.

Ummalido, aki időközben újra eszméltre tért, hallgatott. Nyugodtan ült és egyre csak az elnyomorodott tagját nézte. A keze szét volt zuzva, össze voltak törve a csontok is, csak bőrfoszalványok tartották meg a csuklóhoz; senki sem segíthetett rajta.

Két-három paraszt eljött és meglátogatta. Mikor megnézték a kezét, egyetértőleg válat vontak.

Ummalido megkérdezte:

— Ki vitte a szentet?

Azt felelték:

— Mattia Scafarola.

Megint kérdezte:

— És most mire harangoznak?

Megint felelték:

— Zenés vecsernye lesz.

Aztán a parasztok köszöntötték és eltávoztak. A zenés vecsernyére mentek. A templomban zúgtak a harangok és mélabus hangjuk szétáradt az enyhe levegőben.

Az egyik rokon nagy csöbör hideg vizet hozott és odaállította a sebesült mellé:

— Közbe-közbe tedd be a kezedet. Mindjárt hazajövünk. Csak a zenés vecsernyét hallgatjuk meg.

Ummalido egyedül maradt. A harangok egyre zúgtak, de a zenéjük most már gyorsabb lett, mintha ujjongó örömmel kongtak volna. Lassanként beállott az estszürkület. Az olajfa, melynek ágait a szellő megrázta, suttogva hajladozott az alacsony, nyitott ablak előtt.

Ummalido, aki még mindig némán és mozdulatlanul ült, lassanként bemártotta kezét a csöbörbe. Amint az aludt vér leázott a szétzuzott kézről, a roncsolás még iszonyubbna látszott: sohasem veheti többé hasznát.

Ummalido gondolkozott:

— Most már vége! Már ugy is elveszett. Szent Gonselvo, följánlom neked.

Magához vett egy kést és elindult. Az utcák néptelenek voltak. Minden jó lélek a templomban dicsérte az Urat. A házak fölött báránnyelűk hőmpölyögtek, melyeket a már leáldozott nap végső sugarai megaran-yoztak.

A templomban az összezsufolt tömeg, mintha egyetlen ember lett volna, áhitattal imádkozott:

— Consolatrix afflictorum . . . Ora pro nobis!

Közben harsogva zúgott föl az orgona hangja. A száz meg száz gyertya lángja és a zsufolt tömeg kigőzölgése elviselhetetlen meleget támasztott, a tömjén sűrű gomolygó füstje pedig fullasztóvá tette a levegőt. Az oltár tetejére állított Szent Gon-

selvo roppant ezüst feje úgy ragyogott, mint valami világító torony.

Most belépett Ummalido. A tömeg meglepetve, tisztelettel nyitott előtte utat az oltárig.

Ott megállt; balkezébe fogta a kést és hangos, tiszta szóval mondta:

— Szent Gonselvo, neked ajánlom.

És a halálra rémült, iszonyodó nép szemelattára, lassan, gondosan kezdte nyiszálni a szetroncsolt jobb kezét. A vér lassan csöpögött, amint vágta, aztán a kéz, melyet már csak pár ideig tartott a csuklóhoz, beleesett a nagy rezmedenczébe, amelyet a hívők alamizsnái számára tettek a szent szobra elé.

Ekkor Ummalido fölvette a saját levágott kezét és hangos, tiszta szóval ismételte:

— Szent Gonselvo, neked ajánlom!

Fordította: Tauber Cornél.

Szerkesztői üzenetek.

Színházlátogató, Budapest. Olvasó közönségünket kevésbé érdekli. Mi is látjuk az egészségtelen állapotot. Az igazság egyik részen sinosen. Az egyik hajszát indít, a másik indokolatlanul dicsér és ezáltal veszít maga a magyar színművészet.

Zero. De igen, csak hogy most pihen. Karácsonyi számunkban viszont fogja látni.

S. K., Nagy-Enyed. Küldeményét vettük, a kívánt közlemény jövő számunkban megjelenik. Kérdezt munkatársunk hosszabb külföldi utjáról csak november elején érkezett vissza; levelét kapta és levélben fog válaszolni pár nap múlva; ma újra elutazott.

Anonymus, Nagy-Enyed. Helyesen tette, ha tette. Mi e kérdésben nem ismerünk semmiféle melléktekinetet.

Jogász, Kolozsvár. Kérdezt törvény tényleg nincsen teljesen végrehajtva; legyen azonban nyugodt, a tényleges állapot az irányt adó.

Előfizető, Abrudbánya. Utana néztünk a dolognak; sajnos, azonban, semmi pozitív eredménnyel nem keesegtetethetjük.

Perron, Tóvis. Kár az 50 kros bélyegért.

X. Y., Maros-Ujvár. Nagyon szívesen. Kérjük, látogasson meg bennünket bármely nap déli 12 és 1 óra között a szerkesztőségben.

Kiváncsi, Nagy-Enyed. Idejét multa.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru-gyár részvénytársaság.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru-gyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

Báli selyemszöveteket 35 krtól

14 frt 65 krig méterenkint — valamint fekete, fehér, színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint, sima, esikos, kockázott, mintázottak, damaszt stb. (mintegy 240 különböző minőség, 2000 különböző szín és mintázatban stb.) a megrendelt áru postabér- és vámmentesen a hához szállítva, valamint mintákat postafordultával küldik: HENNEBERG G. (es. kir. udvari szállító) selyemgyárai ZÜRICHBEN. Svájcba ezimzett levelekre 10 kros, levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek. (4)

Két péktanonc

kerestetik azonnali felvételre

Hamberger Károly

pékmesternél

Maros-Ujvárt.

1277 5-5

The Continental Bodega Company.
Valódi hamisítatlan külföldi borok

- Portbor.
- Sherry.
- Madeira.
- Marsala.
- Malaga.
- Tarragona s. a. l.
- Legjobb bevásárlási forrás

Raktár

Nagy-Enyeden
Winkler János
urnál.

1168 15-20

Dr. Högyes korszakos találmánya
Asbest-talpbélés.

Nincs bőrkeményítés!
Nincs lábizzadási!
Nincs megnátlás!
Nincs semmiféle lábbal!

Követeljük az **Asbest-talpbélés** elpészéinktől.

Felnőtteknek 35-45 számig tucatzja 12 frt. párja 1 frt 20 kr.
Gyermekeknek 20-34 számig tucatzja 6 frt. párja 60 kr.

Csak utánvét mellett.

Dr. Högyes találmányát szabaddalom védi minden országban.

Bővebb felvilágosítást készséggel ad **Az „Első magyar asbestaru-gyár”**
Budapest, VI., Sziv-utca 18. szám.

Nagy-Enyeden kizárólagos elárúsító:
Winkler János ur.
1259 6-17

Hi issik **Kathreiner-féle** Kneipp-maláta-kávét?

Mindenki a ki félti az egészségét és mégsem akar lemondani a kávé megszokott kellemes élvezetéről. Mert a Kathreiner-kávé hozzátetele által elvész az idegizgató babkávénak általánosan ismert és rendes használatnál annyira egészségrontó hatása.

Mindenki a kinek egészségét valami megrontotta. Különösen ideg- s gyomorbántalmakban szenvedőknél sok ezer esetben a legegészségesebb és a legkönnyebben megemészthető italnak bizonyult a tiszta Kathreiner-kávé.

Minden asszony és gyermek, akiknek gyöngye szervezetére különösen jótékony hatással van a tápláló Kathreiner-kávé s a kik kellemes, enyhe ize miatt, úgy babkávézellel keverve, mint tisztán nagyon szeretik.

Mindenki a ki a háztartásban takarékos, de izletes és a mellett egészséges kávéitalt mégsem akar magától megvonni. Takarékosági szempontból is ajánlható a Kathreiner-kávé akár babkávévai vegyítve, akár tisztán.

A Kathreiner-féle Kneipp-maláta-kávé valóban egészséges és családi kávé, a mely szemekben a legjobb malátából készül; a babkávé kedvelt ízét a Kathreiner-féle gyártási mód adja meg neki, a mely a leghíresebb szaktekintélyektől elismerve, minden művelt államban tért hódított. Csak a Kathreiner-kávé egyesíti magában a babkávé kellemesen ingerlő ízét és a maláta kávénak egészséges, orvosilag elismert és megerősített előnyeit.

Kérelem: Tévedések és megkárosodás kikerülése végett bevásárlás alkalmával tessék jól vigyázni az eredeti dobozra, a melyen ez a felírás van **Kathreiner**.

Az olyan csomagban, amelyen nincs feltüntetve Kathreiner név, hamisított kávé van.

12-12 999.

93-
Előzetes helyben va vagy k
Egész év Fél évre Negyedé
Hirdet
□ centi kr. Kere rosok kú ményben Bélye
Nyilttér
(T. gr. B nőkét emlék megö Gr. I válas vakba vallás lönbs rik a körék tevék lelki felad És nagy aggó juk, és sz mes lángr kitar mell Pho lajáb növe viha időt.